

POSTANOWIENIE

16 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

na posiedzeniu niejawnym 16 grudnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu w C.
przeciwko J.W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej J.W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 25 marca 2024 r., I ACa 964/22,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2. oddala wniosek Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej
Polskiej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

(a.z.)

UZASADNIENIE

Pozwany J.W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 25 marca 2024 r., w którym Sąd ten: zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z 27 stycznia 2022 r. w ten sposób, że określone w nim odsetki zasądził za okres od 3 grudnia 2019 r. do dnia zapłaty, a powództwo o zapłatę odsetek za okres wcześniejszy oddalił (pkt 1); oddalił apelację pozwanego w pozostałej części (pkt 2) i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 3).

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok co do pkt 1) oraz wniósł o jego uchylenie w całości i zmianę przez oddalenie powództwa w całości lub przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach.

Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części. Zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. skarga taka powinna zawierać wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany. Niezamieszczenie w skardze kasacyjnej wniosku o uchylenie lub o uchylenie i zmianę zaskarżonego wyroku w całości lub części stanowi istotną wadę konstrukcyjną skargi kasacyjnej, której nie można usunąć w trybie przewidzianym dla usuwania braków formalnych pisma procesowego, skutkującą odrzuceniem takiej skargi *a limine* bez uprzedniego postępowania sanacyjnego (zob. np. postanowienie SN z 21 marca 2000 r., II CKN 711/00, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 151).

Bezwzględny wymóg skargi kasacyjnej jest także, aby zakres zaskarżenia i wniosek o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia były ze sobą ściśle skorelowane, przy czym brak tej korelacji skutkuje odrzuceniem skargi (zob. m.in. postanowienia SN: z 12 października 2007 r., V CSK 309/07, OSNC-ZD 2008, nr 3, poz. 81; z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12; z 10 maja 2024 r., III CZ 365/23, i z 13 sierpnia 2024 r., I CSK 1066/23).

Przypomnieć także należy, że w orzecznictwie dominuje przy tym stanowisko, że Sąd Najwyższy nie może ustalić zakresu i treści wskazanych wymagań konstrukcyjnych skargi w drodze jakichkolwiek zabiegów interpretacyjnych (zob. postanowienie SN z 11 stycznia 2011 r., V CSK 272/10).

Pozwany zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w części, a wniósł o jego uchylenie w całości. Skoro w badanej skardze kasacyjnej brak korelacji między

zakresem zaskarżenia a zakresem wniosku kasacyjnego, to wada taka musi skutkować jej odrzuceniem.

Ponadto mając na względzie zakres zaskarżenia wyroku Sądu Apelacyjnego zauważyć należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że jedną z przesłanek dopuszczalności środka zaskarżenia (środka prawnego) jest interes prawny w zaskarżeniu. Dla jego powstania konieczne jest istnienie stanu pokrzywdzenia orzeczeniem (gravamen), który występuje, gdy zaskarżone orzeczenie narusza interesy skarżącego (zob. m.in.: uchwałę składu siedmiu sędziów SN z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, Nr 11, poz. 108; wyrok SN z 2 lipca 2015 r., V CSK 421/14; postanowienia SN z 25 lutego 2015 r., V CSK 450/14, i z 25 maja 2023 r., I CSK 528/23).

Skarżący nie miał interesu prawnego w zaskarżeniu punktu 1 wyroku Sądu Apelacyjnego, zmieniającego zaskarżony wyrok w punkcie 1 o tyle, że określone w nim odsetki zasądził za okres od 3 grudnia 2019 r. do dnia zapłaty, a powództwo o zapłatę odsetek za okres wcześniejszy oddalił. W tym zakresie Sąd drugiej instancji orzekł bowiem na korzyść pozwanego. Brak interesu prawnego w zaskarżeniu powoduje odrzucenie skargi kasacyjnej jako niedopuszczalnej na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 16 kwietnia 2021 r., I CSK 484/20). Nawet zatem bez wystąpienia wskazanych powyżej braków konstrukcyjnych skarga pozwanego w zakresie odnoszącym się do pkt 1 zaskarżonego wyroku podlegałaby odrzuceniu.

Na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu już na etapie badania jej przez Sąd drugiej instancji. W związku z brakiem podjęcia stosownych działań przez Sąd Apelacyjny, Sąd Najwyższy orzekł, jak w punkcie 1 sentencji postanowienia (art. 398⁶ § 3 w zw. art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

Oddalając wniosek Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy miał na względzie, że wniosek ten nie był powiązany z odrzuceniem skargi kasacyjnej. Skoro wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego połączony był z innym oczekiwanym rozstrzygnięciem, to tym samym kosztów sporządzenia i wniesienia odpowiedzi na skargę nie można uznać za koszty celowej obrony,

gdy skarga kasacyjna została odrzucona (zob. np. orzeczenie SN z 15 listopada 1934 r., C II 1677/34, Zb. Urz. z 1935 r. poz. 204, i postanowienia SN: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01; z 21 stycznia 2022, I CSK 36/22).

Maciej Kowalski

(a.z.)

[SOP]